

MAGYAR LAPOK

XI. évfolyam, 23 (2887) szám

KERESZTÉNY POLITIKAI NAPILAP

Nagyvárad

Szakadatlanul támadják a japánok a Batu Pahattól délre csapdába került brit csapatokat

Burmában visszavonulóban vannak az angolok az egész japán-thaiföldi támadó arcvonal mentén

Közös tanácskozásra ültek össze a Fehér Házban az angol és amerikai hadsereg vezető tisztjei

Tokióból jelentik (MTI) A Német Távirati Iroda jelenti: Itteni katonai körök figyelmének központjában pillanatnyilag a maláji hadműveletek állanak. Valamennyi japán jelentés szerint az ellenségnek Johoreban Singaport felé való elhamarkodott visszavonulása s a japán csapatoknak különösképpen a középső szakaszon végrehajtott gyors előnyomulása jellemzi a helyzetet. A malakkai arcvonalról érkezett legutóbbi jelentés szerint a japán elővéddek már elfoglalták a Singaportól nem messze eső katonai pontokat. A Kluangtól Singaportba vezető vasútvonalon a japánok 28-án délután 5 órakor az ellenség üldözése közben elérték egy pontot, amely Lauangtól 2 kilométernyire északra, a johorei tengerparttól 50 kilométernyire fekszik. A nyugati szakaszon működő japán egységek január 27-én délután 4 óra körül rohannal bevették Sim-pang Rengaut, Ayer Itamitól 20 kilométernyire délkeletre. A nyugati parton előretörő japán kötelékek szerdán reggel óta szakadatlanul támadják a Batu Pahattól délre elterülő mozsaras területen csapdába került brit csapatot. Néhány löveggel és páncélosokkal felszerelt brit csapat a szó szoros értelmében el-süllyedt a mély mozsarakban.

Corregidor szigeterődöt megadásra szólították fel a japánok

Saighaiból jelentik (MTI) A Stefani Iroda jelenti: Burmai jelentés szerint az angolok visszavonulóban vannak az egész arcvonal mentén, ahol a japánok és thaiföldi erők előre nyomulnak. Egyelőre nincsen hír arról, hogy a Burmába benyomult kínai csapatok akciójába kezdtek volna.

Tokióból jelentik (MTI) A Stefani Iroda jelenti: A japán főparancsnok Corregidor szigeterődöt Manilából rádió útján megadásra szólította fel. Ugyanakkor rádió felszólítást intézett a Fülöp-szigetek lakosságához, működjenek együtt az új Vargas-kormányval az ország felépítése és a nép jóléte érdekében. Más jelentés szerint a japán csapatok zöme mintegy 60 kilométerre van Singaporttól. Kluangtól délre az ellenséget megfutamították. Japán katonái főerőkben hangoztatják, hogy különösen kerékpárosoknak veszik nagy hasznát az összeköttetés fenntartásában a nehéz terepen, ahol a gépesített csapatok elakadnak. A brit hadseregben szolgáló indiai katonák közül sokan átcsökönek és a japánok rendelkezésére állnak mint vezetők, mások pedig harcolni akarnak az angolok ellen.

Elsülyesztettek egy brit rombolót a japánok

Tokióból jelentik (MTI) A Német Távirati Iroda jelenti: A japán haditengerészet egységei a Maláji félsziget keleti partja mentén Endaunál elsülyesztettek egy brit rombolót.

Tokióból jelentik (MTI) Hivatalosan közlik: a Maláji-félsziget keleti partja mentén elsülyesztett brit hajó a Tha-

neet romboló volt, amelyet január hó 27-én torpedóztak meg. két japán romboló és a Thanet és Vampire brit rombolók között kifejlődött harcban a Thanet megsemmisítésének egy részét a japánok megemelték. A Vampire elmaradt. Japán részről sem anyag, sem

embervesztés nem volt. A két brit romboló japán csapatszallító hajókat igyekezett megtámadni éppen kirakodás közben.

Washingtonból jelentik: Az NST washingtoni jelentése szerint a Fehér Házban Roosevelt jelenléteben értekezletre ültek össze a hadsereg, a haditengerészet, valamint a légierő kötelékébe tartozó magasrangú amerikai és angol tisztiek. A tanácskozások lényegéről nem tettek közlést.

Washingtonból jelentik (B. T.) Roosevelt a sajtóértekezleten arra a kérdésre válaszolva, hogy mi célja volt az amerikai csapatok északirországi partraszállásának, kijelentette, hogy a világ hat nyolc, tíz pontján történelmi ilyen partraszállások, közelebbi jövőben nem volt hajlandó monlani.

A Mai Nap berlini munkatársai közli lapjával Németországnak azt a meggyőződését, hogy az ir kormány és nép a végsőkig menő elszántsággal szembe fog helyezkedni az Ulsterben levő amerikai csapatok minden olyan kísérletével szemben, amely Irorszag függetlenségének megsértését jelentené.

Churchill beszéde nem bénította el a bírálókat

Berlinből jelentik (B. T.) Az alsóházi vita első napja után az angol fővárosban az a vélemény alakult ki, hogy a bizalmat nagy többséggel megszavazzák a kormánynak. Politikai körökben arról beszélnek, hogy Churchill a bizalmi szavazás után végrehajlja a kormány átalakítását. Ugy látszik, beszéceiben is ezt jelezte, amikor így nyilatkozott:

— A miniszterelnök kötelességének tartom, hogy állandóan javításokat hajtsam végre a miniszterium összetételében.

Az Esti Újság írja: Londoni jelentés szerint Churchill beszéde éppen a konzervatív táborban nem némitotta el a bírálókat a kormány összetételével szemben. Ezt a tényt legjobban a Daily Mail vezércikke bizonyítja, amelyben figyelmezteti Churchillt, hogy új alkotmányjogi alapvetést vezet be, ha ragaszkodik ahhoz a felfogáshoz, hogy a miniszterelnök egyedül felelős. Régebben az egész kormány közös felelősségét Churchill is elismerte. Ha Churchill minden elhatározást és döntést egyedül kénytelen hozni, annak csak az lehet, hogy nem sikerült kor-

mányában olyan képességű férfiakat összehívni, mint Lloyd George-nak a világháború idején. A lap véleménye szerint a háborús kormány tagjainak egy részét a hadviselés előnyére másoknál lehetne helyettesíteni.

— Ha egy emberből álló kormányunk kell legyen, mi szükség van egyáltalán még kormányra? — kérdi a lap.

A Daily Mail más helyen karikatúrát közöl, amely konzervatív körök elégedetlenségét tükrözi. A rajz az alsóházat vadnyugati kocsmának ábrázolja, ahol sötét pillantású alekok közelnek a zongoristához, aki kétségbeesetten tovább játszik. A zongora mellett Churchill áll cowb yruhában, fenyegetően húzza elő pisztolyát és szeszszorított szájjal így szól:

— Talán kedve van valakinek a zongoristára löni?

Stockholmból jelentik (MTI) A Német Távirati Iroda jelenti: A Brit hirtelenséggel közli, hogy az elmúlt 24 órában 8 légitámadás érte Máltát. A támadások nagyrészt nappal történtek. A ledobott bombák károkat okoztak.

„Európai zsidó gazdasági élet“

(P. I.) Most zajlott le a londoni cionista értekezlet. Ezen az értekezleten Goodman, a cionista szövetség központi bizottságának elnöke a következő kijelentést tette:

„A szövetségesek békecékjai között kell, hogy szerepeljen az európai zsidó gazdasági élet helyreállítása, a zsidók Palesztinába való visszahelyezése, vagyis Palesztina visszaadása a zsidóknak.“

A végső döntés és a végső kibontakozás előtt egyre több szó esik az elkövetkező új világról, nálunk különösen az Új Európáról. Új Európának három megfogalmazása, elgondolása érdekel bennünket most főképpen. Az első elgondolás újabb Trianonnal fenyeget. Nem csak közvetve és burkoltan, hanem egészen nyíltan. Naponta szórják szét a gyűlöletet és a sötét terveket az angol-szász hatalmak rádiói és ezekben a tervekben gyakran szerepelünk azzal a megemlékezéssel, hogy újabb a régivel sokkal keményebb Trianon vár reánk. A másik elgondolás azonos az elsővel, azzal a többlettel, hogy bele vannak szöve a zsidóság vágyálmai, tervei. Megvalósulásának alapvető feltétele természetesen az angolszászok győzelme lenne. Elégé ingatás a bizonytalan alapon nyugszik tehát a zsidóság reménye, de érdemes foglalkozni vele már csak azért is, mert bennünket is közvetlenül érint ez a kérdés.

A harmadik elgondolás, az igazi Új Európa terve a mi tervünk. Ennek az Új Európának a képe minden igaz magyar szívvel eleven színekkel él. Nem is foglalkozunk vele közelebbről.

Vizsgáljuk meg azonban a zsidóság terveit. Ezekre a tervekre éles fényt vet Goodman cionista bizottsági elnök nyilatkozata. Eszerint a szövetségesek „békecéljai“ között kell, hogy szerepeljen „az európai zsidó gazdasági élet helyreállítása“. A nyilatkozat első sorban nyílt bevallása annak a régebben makacsul tagadott és rejtegetett ténynek, hogy Európában a liberális korszakban sajátos zsidó gazdasági élet alakult ki. Ez a zsidó gazdasági élet az 1914-es világháborúban érintetlen maradt, sok helyen gyarapodott, utána pedig bízhatatlan mértékben kifejlődött és nyomasztó egyeduralomra tett szert. Mi keservesen éreztük saját bőrünkön ezt az „európai zsidó gazdasági életet“. Anyanyira éreztük, hogy a jobboldali gondolat uralomrajutása és gyakorlati érvényesítése, a zsidók gazdasági túlsúlyát ellensúlyozó törvények előtt szinte nem is volt nálunk más gazdasági élet, mint a zsidó. Odáig jutottunk Bethlen István neoliberais reneszánsza idején, hogy a zsidóság a magyar nemzeti tőkevagyonnak több, mint 85 százalékát kezében tartotta. Ugyanez volt a helyzet egész Európában a Harmadik Birodalom radikális fellépése előtt. Annakidején éppen ezt az „európai zsidó gazdasági életet“ szegezték Hitler melléne és túl-

fűtött önbizalmat jóslgatták, hogy a küzelemben a mindenható gazdasági hatalom kerekedik felül. Hála Istennek nem így történt. Lassan megindult az az európai folyamat, amely a zsidóság- nak országok, nemzetek, államok fölött kiépített gazdasági uralmát felszámolta. Ma már elmondhatjuk, hogy ennek az uralomnak vége. S ha nálunk sok vonatkozásban még szívósan tartja magát, ezt csak annak tulajdonítjuk, hogy szerényebb keretek között lassabban megy a teljes felszámolás, mivel aránytalanul nagyszámú zsidóság fészkelődött be nálunk és nagy védőtáborot képzett ki magának a társadalom minden rétegében. A teljes felszámolás azonban nem maradhat el már csak azért sem, mert az európai zsidó gazdasági élet" összefüggő szervezet, amely nélkül levegőben lóg és elsorvad magyarországi csápja is. Egyébként is a mi új Európánkban sem zsidó gazdasági életnek, sem a zsidóság- nak egyáltalán nincs helye.

Goodman nyilatkozatában azonban a zsidó restaurációnak csak egyik célkitűzése szerepel: a nemzetek fölötti

gazdasági uralom helyreállítása. Ezzel azonban szorosán összefügg a zsidóság szellemi téren kivívott pozíciója az irodalomban, sajtóban, színházban, politikában megvalósított uralma.

S hogy egészen közelről, a magunk életében lássuk Goodman nyilatkozatának jelentőségét, csak gondoljunk arra, hogy mit jelentene itt Nagyváradon „az európai zsidó gazdasági élet" helyreállítása? Eppen most értesültünk nagy örömmel, hogy az Orsoy Zárda épületében májustól kezdve szombaton nem maradnak zárva az üzletek, vagyis más nyelven szólva: keresztény kezekbe kerülnek az üzlethelyek. A zsidó elgondolás biozny elrontaná ezt az igaz magyar örömet. S így történe az egész vonalon, addig, amíg újra nem 80-90 százalék lenne hazánkban a zsidó tökély. Amíg helyre nem állítanak az európai zsidó gazdasági életet.

Megállapíthatjuk tehát, hogy az angolszászok és zsidók elgondolása ellenkezik a mi elgondolásunkkal. Annyira ellenkezik, hogy egyenesen létünkre tör az, aki bármilyen formában elfogadha-

Apolló Filmszínházban
Közkívánatra a legszebb magyar film!
Lukács Margit, Jávor Pál, Simor Erzsi
DANKÓ PISTA

Belvárosi
KISÉRTÉS
Karády Katalin, Bulla Ema és Nagy István óriás filmje.
Csak 16 éven felülieknek.

ZARAH LEANDER a svéd csalogány rajzógó filmje
Végtelen út
Stan és Pan: Amikor a lábadozót kezelik
CASINO

tónak tartja és érte sikra száll. Ezért állunk a zsidósággal szembe ebben az alternatívában: vagy mi, vagy ők.

Pétain kormánya a Németországgal való közeledést kívánja előkészíteni

Párizsól jelentik (MTL). A Német Távirati Iroda jelenti: De Brinon nagykövet, a francia kormány főmegbízottja a megszállott területeken — mint a lapok közlik — a sajátjának adott nyilatkozatában kijelentette, hogy Pétain tábornagy kormánya Németországgal való közeledést kívánja előkészíteni. Minthogy a Führer is kiméni akarja népét a vérildozattól és háborúmentes európai korszakot akar előkészíteni, amelyben Franciaország is szerephez jut, az erre vonatkozó megegyező akaratnyilvánítások a német-francia együttműködés ügyvezetett montoirai politikájához vezet-

tek. — Bár, sajátos sorscsapásokat szenvedtünk — mondotta De Brinon — mégis ez marad számunkra az egyetlen lehetséges, érvényes és előnyös politika. Ezért tart ki mellette Pétain tábornagy és kormánya A francia politikát 3 gondolat határozza meg: 1. Szükséges a közeledés Németországhoz, hogy elkerüljük a háberu hatását, amelyet a francia lakosság már nem tud elviselni és hogy Franciaország Európa szervezetében megtalálja a multjához méltó helyet. 2. A Laisevita veszélyt felismerték Franciaországban. 3. Sürgősen szükség van a belső felemelkedésre, hogy Franciaországot képessé tegyük feladata betöltésére.

De Brinon végül figyelmeztette a

Osszeült a képviselőház külügyi bizottsága

A Budapesti Értesítő jelent: A képviselőház külügyi bizottsága ma délelőtt 10 órakor összeült, hogy megbeszélje az időszerű külpolitikai kérdéseket. Az ülés iránt nagy érdeklődés nyilvánult meg. A bizottság tagjai csaknem kivétel nélkül megjelentek a kormány tagjaival együtt. Az ülés elején Bárdossy László miniszterelnök és külügyminiszter átfogó képet adott a legutóbbi december közepén tartott külügyi bizottsági ülés óta történt eseményekről, majd több bizottsági tag szólalt fel. Délután 5 órakor a felsőház külügyi bizottságának ülésén Bárdossy László ismét átfogó beszédben ismerteti a külpolitikai kérdéseket.

sajtót, sohase beszéljen két Franciaországról és ne tullozza a franciák között: felmerülő ellentéteket.

Stockholmból jelentik: Az angol hivatalos hadijelentés beismeri, hogy a tengelycsapatok elfoglalták Misus helyiséget. Ezzel kapcsolatban kairói jelentés közli, hogy az angol arcvonal jelen

leg Bengasitól délkeletre húzódik egy Msustól északkeletre levő ponton. Londoni katonai körökben úgy tudjuk, hogy jelenleg angol csapatösszevonások folynak, de számolnak az a lehetőséggel, hogy Rommel elvágja Benghasi összeköttetését Derna-val és Meechilnival.

Három egri szegénygondozó nővér érkezett Nagyváradra

A város hozat ad a Társaságnak, hogy véglegesen letelepedhessen

Nagyvárad. Saját tud. Dr. Dalló Gyula városi tanácsnok még az elmúlt évben említést tett arról, hogy a város szociális ügyeinek intézéséhez igénybe fogják venni a már nagy gyakorlattal és értékes tapasztalatokkal rendelkező egri Szegénygondozó Nővérek Társulatának tagjait. Ismeretes hogy Magyarországon először Egerben foglalkoztak intézményesen és korszakalkotó formában a szegénygondozással. A gondozásnak egyik legjelentősebb mozzanata éppen annak a szervezetstársaságnak a létesítése volt, amelynek három tagja most Nagyváradra jött hogy résztvevően a város szociális ügyosztályának munkájában.

A Szegénygondozó Nővérek Társulata magyar alapítású szervezetstársulat. Fő

védnöke Szemesényi Lajos egri érsek. A város vezetősége hozzá fordult, hogy engedélyezze a társulat nagyváradra letelepedését. A kérést Szemesényi Lajos egri érsek 6848—1941 szám alatt engedélyezte. Az engedély alapján most érkezett meg a Társulat három tagja Molnár M. Ferdinanda, Deák M. Gabriella és Izsóf Cortona Nagyváradra. Munkájukat február 1-én kezdik meg a szociális ügyosztályon. A nővérek megfelelő külön lakás hiányában egyelőre a Szent Vince intézetben nyertek elhelyezést. A város azonban gondoskodni fog alkalmas elhelyezésükről és akkor még több nővér jön Nagyváradra, hogy egészen bekapcsolódjanak a szegénygondozás munkájába.

Megkezdődtek a beiratások a német nyelv tanfolyamokra

A német akadémia nagyváradai lektorátusa a következőket közli:

Az új tanfolyamokra a beiratkozások megkezdődtek. Az új nyelv tanfolyamok február 1-től júniusig tartanak. Jelentkezni lehet naponta 5-7 óra között a német lektorátus helyiségében, Schubert-utca 5. szám alatt, ahol az egyes tanfolyamokra vonatkozó részletesbb tájékoztatókkal is szolgálnak. A tanfolyamok ingyenesek, jelentkezéskor csupán 6 pengő beiratkozási díj fizetendő.

A következő tanfolyamok lesznek:

A jelenlegi összes tanfolyamok folytatása.

Ujabb tanfolyamok teljesen kezdők részére.

Közép tanfolyamok.

Társalgási órák

Intenzívebb nyelvtanítás kisebb csoportokban heti több órában.

Gyermekek részére tanfolyamok egy tanítónő vezetése alatt.

Irodalmi tanfolyamok a modern német költészetéről a naturalizmustól napjainkig.

Előadáások német ismeretekről.

Az egyes tanfolyamok összeállításához, valamint az időbeli beosztásnál is egyéni kívánéagokra a lehető legnagyobb figyelemmel lesz a lektorátus vezetője.

Megdöböntő gyilkosság egy hegyközujlaki tanyán

Nagyvárad. Saját tud. Megdöböntő gyilkosság történt szerdán este Hegyközujlak közeleiben fekvő ún. nevezett Farkas-tanyán. Farkas Eleknek 67 esztendőssé asszonyt a tanya egyik szobájában ismeretlen tettesek baltával legyilkoltak. A halálos ütés kettéhasította a szerencsétlen asszony koponyáját, aki nyomában a helyszínen meghalt. A gyilkos balta mellette feküdt.

A ma reggel felfedezett gyilkosságról a csendőrség telefonon értesítette a nagyváradai ügyészséget, ahonnan dr. Lente István királyi ügyész már ki is utazott a helyszínre.

A bestiális gyilkosság híre a közeli faluban érthető megdöbbenést keltett.

A csendőrség a nyomozást bevezette.

Mához egy hétre

lesz a nagyváradai hívatásos újságírók teastje, mely iránt egyre nagyobb érdeklődés nyilvánul meg városunkban. Mához egy hétre az Újságíró Otthon elegáns terméi kitarják ajtóikat, hogy régi, meghitt estélyek hangulata áradjon szét az Otthon falai között. Az a kivételes szerep, amelyet ma már az Újságíró Otthon Nagyvárad társadalmi életében betölt, eleve biztosítja a nagyváradai újságírók február 5-iki teastjének színvonalát és sikerét.

Február 3-ig lehet a volt Norma cipőüzlet helyiségeire pályázni

Nagyvárad thj város polgármestere 54.080—1941. szám alatt a következő hirdetményt adta ki: A törvényhatósági kisgyűlés 1942. évi január hó 26. napján tartott ülésén 54.080—1941. sz. a. hozott határozata alapján bérbeadom a Bémer-tér 2. sz. alatt Bazar-épületbe előbb a „Norma” cipőüzlet által bérlet üzlethelyiséget. Bérleti feltételek a városgazdasági ügyosztálynál megtudhatók. Ajánlatok folyó évi február hó 3-án délelőtt 10 óráig a városgazdasági ügyosztályhoz adandók be. (Városháza I. em. 24. sz.) Fenntartom a jogot, hogy az ajánlattevők közül szabadon választ-hassak. Nagyvárad 1942. január 28. Dr. Soós István s. k. polgármester.

MOSZKVA URAI

Turkesztánba akarják áttelepíteni Magyarországi lakóit — szovjet győzelem esetén

Leleplezések Stalinék háború utáni terveiről

Ankarából jelentik: (MTI.) Moszkvából több külföldi újságíró érkezett Ankarába akik hónapokon át Moszkvában tartózkodtak. Valamennyien hangoztatják a szovjet főváros lakosságának rendkívül súlyos helyzetét, de egyúttal felelőbb figyelmet érdemlő leleplezésekkel is szolgálnak, a szovjet-kormányuk még a háború kitörése előtt kidolgozott terveiről is.

Ezek a tervek egy megszerződött világforradalom, valamint a szovjet-hadsereg egyidejű európai előnyomulása esetében, elsősorban Európa általános bolsevizálásának módszereit állapították meg.

Moszkvában általános szobeszéd tárgyai voltak a tervek egyes részeit. Ezek közül eddig ismeretlen elgondolás és bizonyára feltűnést keltő terv az volt, amely

szovjetgyőzelem esetére nagyarányú nemzetátteleítéseket szándékozott végrehajtani.

Azok a szovjetkörök, amelyek még reménykednek a bolsevista győzelemben, ma is hangoztatják ezek megvalósítását.

A Kremlelen az áttelepítések első szakaszaként Finnország, Lengyelország és Magyarország lakosságának

Belső-Ázsiába való áttelepítését tüzték ki célul.

A lengyei népet tekintetbe véve az alkalmas klímaviszonyokat az Uraltól keletre a Kazak-kirgiz szovjetköztársaság területére kívánják áttelepíteni szovjetgyőzelem esetén. A finn népet Kelet-Ázsiában és Léna és Indigorka folyók közötti területre, míg a magyarokat Turkesztánba telepítik át.

szerdára virradó éjszaka a kaluzsai térségeen bombázták és tüzfegyverekkel meglepetésszerűen megtámadtak szovjet repülőtereket. Megállapították, hogy az ott álló repülőgépek közül sokat összeromboltak. A novgorodi arcvonalszakaszon német vadászok szerdán további sikereket értek el. Eddigi jelentés szerint 6 ellenséges gépet lelőttek.

Tüntetéseket szítottak Franciaországban a felforgató elemek

Vichyből jelentik: (MTI.) Az OFI jelenti: Herault és Gard megyékben január 15-ike óta több ízben történtek tüntetések. A tüntetések a ki nem elégítő közellátás következményei voltak. A helyi hatóságok és az érdekelt minisztériumok azonnal megtették a körülmények által követelt intézkedéseket és pótlólag élelmiszert osztottak ki a lakosság között.

Mivel bizonyos kétes elemek jelenléte következtében egyes helyeken a tüntetések politikai jellegűek, a rendőrségnek is szigorúbb intézkedésekhez kellett folyamodni a rend fenntartása érdekében és több „hajkeverőt” letartóztatott, köztük gyanús idegeneket.

Általános visszavonulásban vannak a brit csapatok Johore államban

Két utóbbi amerikai tartályhajót torpedóztak meg a német tengeralattjárók

Cirenaicában tovább üldözik a német-olasz csapatok a visszavonuló ellenséget

Berlinből jelentik: (MTI.) A Führer főhadiszállásáról közlik a Német Távíráti Irodáival: A véderő főparancsnoksága jelenti: Több napos harcban visszavertük és kisebb töredék kivételével megsemmisítettünk egy ellenséges hadosztályt, amely a Krim-félsziget déli partján partraszállott. A keleti arcvonal sok pontján a német csapatok sikeres helyi jellegű támadásokat hajtottak végre. Ezek során sok harcossit páncélos és egyéb hadianyagot zsákmányoltak, illetve semmisítettek meg. Leningrád előtt rohamcsapatok és az SS alakulatok 58 ellenséges kísérődot pusztítottak el. Légierőnk hatásosan bombázott szovjet menetelő csapatokat, hadtápvonalakat és repülőtémaszpontokat. Északafrikában kölcsönös felderítés folyt. Észak-Kirenaikában csapat-táborokat és járműoszlopokat bombáztak repülőnk. Német harci repülőgépek nappali és éjszakai támadásokat intéztek Málta katonai célpontjai ellen. Nehéz és legnehezebb bombatalálatok voltak megfigyelhetők, főként az állami hajógyárban és a repülőtereken.

Fontos helységet foglaltak el Cirenaicában a tengely erői

Kairóból jelentik: (MTI.) Az OFI jelenti: Hivatalos közlemény szerint a német és olasz csapatok bevonultak Msusba.

Hadműveleti övezet. (Stefani.) Az olasz főhadiszállás 605-ik jelentése: Kirenaicában a tengely gépesített és páncélos csapatai a keddi napon folytatták harcaikat a visszavonuló ellenséggel. Az angolok vesztesége a csata eddigi folyamán 127 ágyú, 283 páncélos és harciócska, 563 gépkocsi és 28 repülőgép, a légierő által elpusztított gépeken felül. Német harciócska Mál-

tától délkelele megtámadtak egy ellenséges hajókaravánt és eltaláltak egy nyolcezer tonnás gőzöst, valamint egy torpedórombolót. La Valettát és a sziget repülőtereit közepes és nagyméretű repülőbombák ismételt találatai érték. (MTI.)

Berlinből jelentik: (MTI.) A Német

Távíráti Iroda jelenti: A véderő főparancsnoksága közli: A Führer Galloni ezredesnek a tölgyfalombbal díszített vaakereszt lovagkeresztjéhez a kardokat és briliánsokat adományozta.

Berlinből jelentik: (MTI.) Mint a Német Távíráti Iroda illetékes helyről értesül, német harci repülőgépkötecék

Singapore négy repülőterét már teljesen használhatatlanná tették a japán támadások

Tokióból jelentik: (MTI.) A Stefani Iroda jelenti: Egyik maláj támaszpontról jelentik, hogy a Johore államban folyó hadműveleteket nagyban megkönnyíti, hogy a félsziget valamennyi katonai támaszpontja már a japán csapatok birtokában van. A japán repülő-támadások Singapore négy repülőterét már teljesen használhatatlanná tették. Malaja nyugati partvidékén a japán csapatok folytatták előnyomulásukat és kedden elérték Benut külvárosát, 50 kilométerre északnyugatra Johore Bahrutól. Ezen a szakaszon továbbra is heves harcok vannak.

Tokióból jelentik: (MTI.) A Német Távíráti Iroda jelenti: A császári főhadiszállás jelentése szerint Borneo szigetén Balikpapan a japán csapatok teljesen a hatalmukba kerítették. Az ellenállási fészkeket egymásután semmisítették meg.

Tokióból jelentik: (MTI.) A Német Távíráti Iroda jelenti: Mint a Domei Iroda a maláj arcvonatról közli Johore államban a brit csapatok általános visszavonulásban vannak. A japán elővédeket már csak öt állomás választja el a maláj félsziget déli csücskétől.

Mulmeinben is elpusztult minden katonai berendezés

Tokióból jelentik: (MTI.) A Német Távíráti Iroda jelenti: A Domei Iroda burmai arcvonatról származó értesülése szerint szökevények elbeszéléséből megállapítható, hogy a japán légitámadások Moulmein környékén és magában Moulmein városában is elpusztítottak minden fontos katonai berendezést. Moulmeint 2.500 indiai, 300 burmai és 200 angol védte. Az indiaiak közül azonban sokan átszöknek a japánokhoz.

Uj-Delhiből jelentik: (MTI.) Az OFI jelenti: Kedden tengeri úton hater ezer személyt távolítottak el Burmából.

Berlnből jelentik: (Bud Tud.) A csungkingi kormány szökevénye kijelentette, hogy miután a malajai harcok válságos ponthoz érkeztek és

az ellenséges csapatok Burmáig és Holland-Indiáig nyomultak előre, fenntartás nélkül csatlakozik a csungkingi kormány a holland-indiai és ausztráliai kormány felszólításához, melyet Nagybritanniához és az Egyesült Államokhoz intéztek, hogy gyorsítsák meg a kielégítő csapatszállításokat.

hogy Singaporet és a többi életfontosságú támaszpontokat tartani lehessen.

Canberrából jelentik: (MTI.) Az OFI jelenti: Egy munkáspárti képviselő felszólította az ideiglenes miniszterelnököt, hogy a veszedelmes csendesóceáni helyzetre való tekintettel hívja vissza az ausztráliai szárazföldi és légierő valamennyi egységét Európából és Afrikából.

Emlékiratban kéri az Ipartestület újabb adófelelősségi határidő kitűzését

Állásfoglalt a vezetőség többsége a Szent László-ünnepségen való közreműködés mellett

Nagyvárad. Saját tud. A Nagyvárad és Vidéke Ipartestület szerdán délután 5 órai kezdettel tartotta meg rendes havi előjárásági ülését Szabó Károly elnök elnöklété alatt. Az értekezlet tárgysorozatán több nagyfontosságú kérdés szerepelt.

Szabó Károly elnök bejelentette, hogy az ipar- és kereskedelemügyi minisztérium 5000 pengő segélyt engedélyezett az Ipartestületi székház karbantartásának céljaira. E segély felhasználásáról 1942 június 30-ig okmányait elszámolást kell benyújtani. A vezetőségi ülés nagy elégedetlennel vette ezt az újabb támogatást tudomásul. A közelmúltban ugyanis már engedélyezett a miniszter 3600 pengő segélyt a nagyváradai Ipartestület céljaira.

Az iparosság részt akar venni a Szent László-ünnepségeken

Ezután foglalkozott az előjárásági ülés a Szent László-hét ünnepségeivel kapcsolatban tervezett ipari kiállítás kérdésével. Szabó Károly elnök beszámolt arról, hogy résztvevett az ünnepséget előkészítő nagybizottság ülésén, ott azonban azonban nem tudott ebben az ügyben állást foglalni, azért emlékiratban szögezte le az iparosság felfogását erre vonatkozólag s most kéri az előjárásági hozzájárulását ehhez az emlékirathoz.

Az emlékirat szerint májusban még nem lehet olyan ipari kiállítást rendezni, amely a nagyváradai iparosságot kellőképpen reprezentálni tudná. Ehelyett azt ajánlja, tekintsenek rá az ipari kiállítások a Szent László-hét keretében való megrendezéséről, s halasszák el azt szeptemberre. Különösen az anyagbeszerzési nehézségek és egyéb fontos körülmények miatt az elhalasztás szükségessége mellett szólnak. Ezenkívül szeptemberre befejezik a tanoncotthon épületét, amely kiválóan alkalmasnak látszik egy nagyváradai ipari kiállítás megrendezésére. Végül anyagi szempontok is az elhalasztás mellett szólnak az emlékirat szerint. Szeptemberben a közönségnek nagyobb a vásárlási ereje. Így akkor a kiállító iparosok jobban megtalálják számításukat s az Ipartestület is olyan jövedelemhez juthatna az önállóan megrendezett kiállítással, amely jövedelem a tervezett új székház építésének alapját vetné meg.

A javasolt emlékirat nagy vitát váltott ki. Mátta János mellett foglalt állást, de Szolga Ferenc, Frischmann Adolf, Daróczy János és mások ellene szavaztak fel. Rámutattak arra, hogy a nagyváradai iparosság nem maradhat ki ebből az ünnepségből, amelyet a városalapító szent király emlékére rendeznek. Igaz, hogy vannak nehézségek, mondották, de ha ezeket a kiállító iparosok nem tudják a rendelkezésre álló idő alatt leküzdeni, akkor szegényes bizonyítványt állítanak ki magukról. Valószínű, fejtegették tovább a felszólalók, hogy a nagyváradai iparosságnak szeptemberben sem tud méltóbb teljesítményekkel előállni, mint májusban. Különben sincs szükség arra, hogy az ipar a mai körülmények között fényűzési igényeket kielégítő árukat állítson elő. Egyszerűbb

tárgyak, például egy olcsó, de emellett szép szobaberendezés elkészítésére pedig májusig is van idő elég. S ha vannak is anyagi természetű megfontolások, ezeknek el kell hallgatniuk akkor, amikor a Szent László-hét fényének emeléséről, látványosságainak gazdagításáról van szó. A félreállítás kishitűséget, hazafiatlanságot jelentene, amihez Nagyvárad magyar iparossága még akkor sem járulhat hozzá,

Emlékirat a polgármesterhez az adósérelmek ügyében

Az előjárásági ülés ezután az adókövetések kérdésével foglalkozott. Szabó Károly elnök felolvastatta az emlékiratot, amelyet ebben az ügyben az Ipartestület az iparosság nevében a polgármesterhez intézni szándékozik. Ez az emlékirat főbb részleteiben így hangzik:

Polgármester Ur!

A január 9-én tartott közigazgatási bizottsági ülés foglalkozott a túlmagas adókövetéssel, amelyet már hetekkel ezelőtt megbeszélés tárgyává tette a kereskedők és iparosok érdekképviseletének egy közös értekezlete. Ezen az értekezleten azt az indítványt fogadták el, hogy a kereskedők képviseletében a Kereskedelmi Csnok, az iparosok képviseletében az Ipartestület és mindkét fél képviseletében a Kereskedelmi és Ipar-kamara vezetői jelkérésik Hlatky Endre főispán urat és a Polgármester Urat, hogy a panaszok orvosolásának lehetőségéről tanácskozzanak.

Az Ipartestület azért nem tett ebben a fontos kérdésben külön lépést, mert várta az említett tanácskozássra való meghívását. Közben azonban a kereskedők már beadták az adók általános revíziójára vonatkozó kérésüket.

Az iparosok megadóztatása körül is súlyos panaszok vannak. Az idén kiadott nagyobb közmunkákból a helybeli iparosok csak mcrzsákat kaptak és pedig a nagy terjedelmű kiírásokból csak azokat a tételket, amelyekre legolcsóbb volt az ajánlatuk. Azért, ha látszat szerint volt is munkájuk, haszon annál kevesebb. Ellenben igen sok munkát készítették el bizonyíthatóan nagy ráfizetésekkel. De ha még haszonnal dolgoztak volna is, akkor sem lehetett az 1941. évre járó adót kivetni az 1941. évi forgalom után, hanem törvény szerint az 1940. évi forgalom után, ami pedig közismerten igen siralmas volt. Az iparosság ígéretet kapott arra, hogy a megszállás utolsó éveiben kirótt túlmagas adókat revízió alá veszik és indokolt esetekben lezárítják, esetleg el is engedik. Mindez nem történt meg, sőt olyan magas kereseti adóalapokat állapítottak meg, hogy az utánuk kivett adók az iparosság teherbíró képességét messze túlhaladják.

Kétségtelen, hogy a felelősség az adókövető bizottság polgári tagjaira is hárul. Bár az is kétségtelen, hogy az igen bonyolult magyar adózási jogszabályok nem voltak kellőképpen kioktatva.

Az Ipartestület nem akar foglalkozni a felelősség kérdésével, mert a bűnbak-keresés még nem orvosolja a panaszokat. Nézetünk szerint ebben a kérdésben nem is lehet helye a vitatkozásnak. Az orvoslás módját Bárdossy László miniszterelnök emlékezetes kolozsvári be-

szédben találjuk meg, aki az adópanaszok elintézésének módját abban jelölte meg, hogy a felelősségek benyújtására új határnapot tűznek ki.

Polgármester Ur! Azt mondhatnánk, hogy a kijelentés után várjuk be nyugodtan a fejleményeket. Ezt a nyugodtságot azonban mi, iparosok még színlelni se tudjuk. Félünk, hogy a már jogerőre emelkedett adókat kerülhetetlenül behajtják rajtunk, másrészt az is aggaszt bennünket, hogy vajjon az Er-

szédben találjuk meg, aki az adópanaszok elintézésének módját abban jelölte meg, hogy a felelősségek benyújtására új határnapot tűznek ki.

Polgármester Ur! Azt mondhatnánk, hogy a kijelentés után várjuk be nyugodtan a fejleményeket. Ezt a nyugodtságot azonban mi, iparosok még színlelni se tudjuk. Félünk, hogy a már jogerőre emelkedett adókat kerülhetetlenül behajtják rajtunk, másrészt az is aggaszt bennünket, hogy vajjon az Er-

Felszólalások a sérelmes adókövetések ellen

Az emlékiratot az Ipartestület előjárásági ülése egyhanguan elfogadta.

Az adópanaszok oly általánosak, hogy az előjárásági ülés az emlékirathoz való hozzájáruláson túl is hesezan foglalkozott az adókövetések kérdésével. A felszólalókat a polgári köteleességteljesítés tudata hatotta át, de ugyanakkor leplezés nélkül adatszerűen feltárták a panaszokat. Egyik felszólaló előadta, hogy egy-két munkással dolgozó kisiparosokat olyan magas évi adóval sújtottak, hogy ennyit az illető iparosok összjövedelme sem tesz ki. S most azt az elhárító módszert sem alkalmazhatják, hogy visszaadják iparengedélyüket, mert adójukat a magyar törvények értelmében ennek ellenére is ki kell fizetniük. Nagy baj, — mutatott rá egy másik felszólaló — hogy senki se tudja fizetendő adójának végleges összegét, de ugyanakkor az adószervek zaklatásaitól nem mentesülnek.

Az előjárásági ülés foglalkozott azzal a hírlapi vitával, amelyet Darabont Gyula

délynek szóló ígéret kiterjed-e Nagyvárad polgáira is, akik nem tartoznak a szorosán vett Erdélyhez, habár 22 év nyomorúságát együtt szenvedték át.

A Polgármester Ur legjobban tudja, hogy a politikai elnyomás tudatos leszegőnyítés és a kiszákmányolás legszörnyűbb áldozata éppen Nagyvárad volt. S a hírlapokból vett értesülés szerint valami esodálatos véletlen folytán vagy szerencsétlen sorscapásként ma is Nagyvárad polgáira nehezedik az adózás legsúlyosabb terhe. Összehasonlításokat tettek például a debreceni és a nagyváradai iparosokat sújtó adókról. Ezzel kapcsolatban hallottuk, hogy Debrecen inkább mezőgazdasági város, Nagyvárad pedig iparos jellegű. Ezzel szemben megállapíthatjuk, hogy a nagyváradai Ipartestület taglétszáma 2500, a debrecenit pedig 3500. De ha már összehasonlításról van szó, nem lehet figyelmen kívül hagyni Debrecen és vidéke gazdagságát és értekeltségét. Nagyvárad leszegőnyedését és különösen azt, hogy a trianoni határmegvonásnál elszakították tőle leggazdagabb nyugati piacát, amit 22 évig nélkülözött, most pedig a megye délkeleti részét, ahonnan jelentős mennyiségű élelmiszert, különösen pedig tűziját szerzett be a város közönsége.

Az Ipartestület Nagyvárad iparossága nevében arra kéri a Polgármester Urat, hogy illetékes helyen tegye meg a legsürgősebben a közbenjáró lépéseket, hogy a mi számunkra is tűzzenek ki új adófelelősségi határidőt.

la a pénzügyigazgatóval folytatott. Bár Szabó Károly elnök tanácsosabbnak tartotta, hogy az Ipartestület ne foglaljon állást ebben a kérdésben, az értekezlet résztvevőinek nagy többsége szolidaritást vállalt Darabont Gyulával.

Az előjárásági ülés végül az Ipartestületi tisztviselők fizetésjavításának és véglegesítésének kérdésével foglalkozott. Szabó Károly elnök javaslatára úgy határoztak, hogy hozzájárulnak kisebb fizetésjavításokhoz, de ezt az ügyet csak az új költségvetés megszavazása alkalmával fogják véglegesen rendezni.

Többen panaszkodtak amiatt, hogy az Ipartestület egyik-másik tisztviselője nem tanusit kellő előzetekénységet a felekkel szemben. Az elnök megígérte a panaszok bevizsgálását s a vétkes tisztviselők szaporu megfenyítését.

Adminisztrációs jellegű ügyek elintézése után az előjárásági ülés este nyolc órakor ért véget.

Singaporeból eltávolítják a lakosságot

Amszterdamból jelentik: (MTI) A Német Távíratí Iroda jelenti: A brit hírszolgálat közlése szerint a singapori rádió bejelentette, hogy a singapori sziget partvidékéről a lakosságot óvatosságból eltávolították és a szemben levő szárazföldre szállították. Az eltávolítottakat Johore tartományban helyezik el.

Tokióból jelentik: (MTI) A Német Távíratí Iroda jelenti: A Domei iroda jelentése szerint Bangkokból közlik, hogy a thaiföldi védelem visszaverte azokat a brit repülőgépeket, amelyek január 21-én éjszaka támadást kíséreltek meg Bangkok ellen.

Amszterdamból jelentik: (MTI) A Né-

met Távíratí Iroda jelenti: Az angol hírszolgálat szerdán beismerte, hogy német tengeralattjárók két újabb amerikai tartályhajót megtorpedóztak — Egyikük 7900 tonnas volt.

Londonból jelentik: (MTI) Az OFI jelenti: A Brit rádió közölte, hogy az Egyesült Államok keleti partjai előtt egy ellenséges tengeralattjáró elsüllyesztett két amerikai tartályhajót.

Barcelona-ból jelentik: (MTI) A Német Távíratí Iroda jelenti: 400.000 spanyol munkás vonult fel Barcelonában a Taudilló előtt, hogy tanuieelje adja hűségének és ragaszkodásának Barcelona szerdán a bolsevizmus alól való felszabadulásáért ünnepelte.

Hogyan bukott meg a revízió a komintern érdekében?

Benes és Stalin összeesküvése Magyarország teljes megsemmisítésére
 Irta: *., a moszkvai magyar követség tanácsosa

A komintern szervezetének célkitűzése a világ forradalmasítása volt. Eleinte ez a szervezet nyíltan együttműködött a bolsevista kormánnyal. Miután egyes államok felvették a diplomáciai kapcsolatot a bolsevista tanácsköztársasággal, a Kreml urai szükségesnek látták, hogy a világforradalmasításhoz ezt az intézményét hivatalosan elválasszák a bolsevista tanácsköztársaság kormá-

nyától, tényleg azonban mindenbe amannak utasítása szerint készítette elő ez a szervezet a világ forradalmasítását külön-külön minden ország számára. *A kominternnek meg volt a maga magyar szekciója is, ahol a magyar kommunista emigránsok dolgoztak azon, hogy országunkban ismét kibombantsák a forradalmat s azt önállóságától megfosztva a bolsevista köztársaságba olvassák be.*

Karl Albrecht beszámolója alapján világosan láthatjuk, hogy mit céltott ezzel a bolsevista központi intézőbizottság: lehetetlenné tenni Magyarországot államéletét, nyomorba és nincstelenségbe sodorni milliókat és kiszolgáltatni azoknak az államoknak, amelyeknek célja volt a bolsevista szovjetbirodalomba beleolvadni.

Ugyanaz a Benes, aki Sztalinnal szövetséget kötött 1938-ban, hogy megakadályozza a közöbönálló revíziót és a szovjetunió herdáit Középeurópába juttatni segítse, most ismét nyíltan összefogott Sztalinnal, hogy rendelkezésére bocsássa azokat a fiktív cseh katonai erőket, amelyek külföldön tartózkodnak. Mindenesetre bizonyos, hogy az emigrációban élő csehek és szlovákok Sztalinnal rendelkezésre állanak, hogy az Európa elleni harcban ismereteiket, a romboló szovjet csapatok és repülőrajok szolgálataiba állítsák. Nem fér kétség ahhoz,

WIENER MESSE
 (BÉCSI VÁSÁR)

1942. március 8. - 15.
 Vízum- és vasúti kedvezmények
 Jelentkezési határidő: január 31.
 FELVILÁGOSÍTÁST NYUJTI:
 a WIENER MESSE magyarországi kirendeltsége, Budapest, V. Vörösmarty-tér 1. T. 166-800.
 Kérjük az i. t. résztvevőket, hogy jelentkezésüket a legközelebb eső IBUSZ MÁV HIV. Menetjegyjárodában nyújtsák be, mert csak így biztosítható a megfelelő elintézés.

hogy nemzetünk, fejlődésünk és különféle néprégeink jólétének legáldásosabb ellenségei a Kreml-ben ültek és onnan készítették elő végső összeroppantásunkat.

Nem egyezett a revíziós gondolat a komintern céljaival

Az emigráns forradalmi előkészítők időnkint meghívták a világ összes országainak kommunista képviselőit Moszkvába s ott számukra megadták az utasítást a forradalom előkészítésére egyes országoknak a bolsevista szovjetunióba való bekapcsolására történő előmunkálatokra. Egy ilyen világkongresszus alkalmával felvetették a versaillesi béke revíziójának kérdését is. Különösen a német delegáció kifejtette az említett békeszerződés igazságtalan pontjait Németország Magyarország és Bulgária számára. Már a kérdés napirendetűzése nagy ellenállásra talált a központi intézőbizottság részéről. Midőn azonban a trianoni békediktátum által sújtott országok delegátusai az embertelenül sérelmes pontokat fejtegették, a

világforradalom előkészítői mind türelmetlenebbül és izgatottabban viselkedtek, állandó közbeszólásaikkal szinte lehetetlenné tették az igazságtalanságok meggyőző kifejtését.

A központi vezetőknek ugyanis nem volt érdekük az igazságtalanságok kiküszöbölése, mert céljuk az elégedetlenség, keserűség és igazságtalanság mérhetetlen fokozása volt hogy így fokozzák az elégedetlenséget és forradalmat robbantassanak ki Középeurópában. A központi vezetőség kifejtette, hogy nemzetiségi érdekeket a kommunista világforradalom nem szolgálhat, mert a cél ugyanis egy proletár világdiktatura megalakítása, amelyben az egyes országok sajátos érdekeikkel eltűnnek.

A munkáspárt bizalmat szavaz Churchillnak

Beismerő hangok az alsóházban a keletázsiai és libiai kudarcról

Amszterdamból jelentik: (MTI) A Német Távirati Iroda jelenti: A brit hírszolgálat jelütése szerint a munkáspárt szerdán nagy többséggel elhatározta, hogy megszavazza a kért bizalmat Churchillnak.

Amszterdamból jelentik: (MTI) A Német Távirati Iroda jelenti: A brit hírszolgálat közli, hogy Attlee az alsóházi vita során kijelentette, hogy erősitéseket küldött Keletáziába. Felhívta azonban a Ház figyelmét a nagy távolságokra, a rendelkezésre álló hajóterbén mutatkozó sokféle szükségletre és a kísérőhajók hiányára.

— Sohasem voltunk könnyű helyzetben — mondotta — és mindig készen

kellett lennünk nagy veszélyekre és csapásokra. Sohasem volt elég hajónk, hogy szabadon közlekedhessünk. Oriánsi katonai hatalommal állunk szemben és ehhez a katonai hatalomhoz most egy másik katonai nagyhatalom is csatlakozott.

Galleher kommunista képviselő kijelentette, hogy Churchill kormánya mellett van, mert aki szembehelyezkedik a kormánnyal, az csak a Szovjet támogatását csökkenti.

Lord Chatfielde flottatengernagy a Lordok házában a brit birodalmi védelem évek során át való rossz vezetését tette felelőssé azért, hogy Nagybritanniának most Keletáziában tekintélyes csorbulását kell elszenvednie.

Stalin megtiltja a revíziós gondolat támogatását

A trianoni békediktátum által sújtott országok képviselői közül azonban többen ezt a hazaáruló beállítást nem tudták magukévá tenni és tovább sürgették a revíziós kérdés igazságos megoldását. A központi vezetőség ekkor magához Stalinhoz fordult, aki a legnagyobb szigorral megtiltotta, hogy a trianoni békediktátumok revíziójának kérdését a kommunista világszövetségi gyűlésen egyáltalán tárgyalják.

Az egyes országok képviselőitől pedig, akik a revízió mellett fog-

laltak állást, elvették útlevelüket és a GPU különös felügyelete alá kerültek.

Minden lépésüket figyelték lehetetlenné tették számukra nemcsak a központi bizottsági tagokkal való érintkezést, hanem a világ egyes országainak képviselőivel való beszélgetést is. Érezniük kellett, hogy az igazságtalanságot és elégedetlenséget fokozni kívánó központi vezetőség kíméletlen haragját magukra vonták.

Le akarják gyilkolni a revízió híveit

Mindig jobban hebizonyosodottnak látszott az a feltevés, hogy csak a kongresszus befejezését várják és eltegyék őket láb alól, vagy pedig a GPU kínzókamráiban lakoljanak éveken át vakmerő tevékenységükért, amellyel a lehetetlen igazságtalanságok és elnyomás csökkentését, vagy teljes kiküszöbölését követelték, arra az esetre, ha felfogásuk szerint a kommunista világforradalom érvényre jut.

Az említettek életét csak úgy lehetett megmenteni, hogy a német birodalom

nagykövetének közbelépését vették igénybe.

A revíziós kérdésnek a kommunista világszövetségen való tárgyalását és megbukását ezertanú mesélte el, aki 1926-tól 34-ig Oroszországban volt és a karéliai tagállam erdőgazdasági népbiztossági tisztét töltötte be. Karl Albrecht, aki 1934-ben otthagyta Oroszországot s aki maga is résztvett ezeken a gyűléseken egyéni tapasztalatok alapján számol be arról az izgalmas gyűlésekről, amelyen a magyar revíziós kérdés is örökre megbukott a komintern programfelfalításában.

Benes és Stalin találkoznak az antireviziós síkon

Ismeretes a magyar közvélemény előtt Benesnek és Stalinnak is az összefogása, hogy a revíziót megakadályozzák közvetlen azelőtt, mielőtt Csehszlovákia felbomlott. A kommunista szovjetbirodalom vezetői, a bolseviki diktátorok

mindig a magyarság ellenségei voltak és úgy Genfben, mint a nemzetközi diplomáciai munka közben egy alkalmat sem mulasztottak el arra vonatkozólag, hogy Magyarország revíziós törekvéseit elgáncsolják.

A szovjet himnuszt is játszani fogja a jövőben a brit rádió

Stockholmból jelentik: (MTI) A Német Távirati Iroda jelenti: Brendan Erackoen, brit tájékoztató miniszter az alsóház szerdai vitája során közölte, hogy a brit rádió minden alkalommal játszani fogja valamennyi szövetséges nemzet himnuszt, így az amerikai és szovjet himnuszt is. Közölte, hogy a szovjet nagykövetséggel egyetértésben intézkedéseket tett a brit és szovjet propagandafilmek cseréje érdekében. Little képviselő kérdést intézett Churchillhez, nem akar-e Roosevelthez fordulni, hogy az elnök járjon el az ir kormányról támaszpontok érdekében, minthogy ezekre sürgős szükség van. Attlee főpécsetőr azt válaszolta, hogy a miniszterelnök ebben az ügyben most nem kíván nyilatkozni. Nilneer több képviselő előzőnap felzárkólásához hasonlóan bírálta a Maláji-felzigeten

tett ki nem elégtő rendszabályokat. Richarda képviselő arra mutatott rá, hogy a helyzet Libiában egyáltalában nem kielégítő. Ő is hangsúlyozta, hogy Déláziában és Keletáziában a tett előkészületek egyáltalában nem megfelelőek.

400 ANGOL TISZTET ÉS KATONAT GYILKOLTAK MEG BAGDADBAN A NEGYNAPOS ELSÖTÉTÍTÉS ALATT

Adamából jelentik: (MTI) A Német Távirati Iroda jelenti: Mire Bagdadból jelentik, a 4 napos elsötétítés alatt legalább 40 angol tisztet és katonát és sok hindut gyilkoltak meg a város utcáin. Az irakiak nem tüzfegyverekkel, hanem törrel végeztek az angol katonákkal. Az elsötétítést eredetileg 21 napra tervezték, de 4 nap után az utcai rendezavarások miatt meg kellett szüntetni.

Kihágási eljárás indul azok ellen, akik nem létesítenek övöhelyeket

(Nagyvárad.) Saját tud.: Szerdán délelőtt dr. Soós István polgármester elnöklésével légoltalmi megbeszélést tartottak a városban. Az ülésen részt vett dr. Horváth György rendőrfőtanácsos, dr. Vitéz Sarkady Ferenc rendőrfőfelügyelő, vitéz Báthory Szűcs Sándor, a légoltalmi liga elnöke, Rehák Tamás tüzoltó főparancsnok, a légoltalmi liga előadója, Váth Sándor mérnök, műszaki előadó, Horváth Árpád a Kereskedelmi és Iparkamara, Szabó Károly pedig az ipartestület részéről.

Először a légoltalmi kapcsolathoz illette az intézkedések intenzív foglalkoztatása céljából szükséges dolgokat beszélték meg.

Elhatározták, hogy azok ellen, akik a szükségövhelyek iránti kérésüket nem adják be, kihágási eljárást indítanak.

Hosszasan megvitatták a légoltalmi liga által előterjesztett panaszt, amelynek értelmében

az iparos és a keresztény társadalom nagy többsége nem fizeti be a légoltalmi liga részére felajánlott tagsági díjat

Dr. Horváth Árpád és Szabó Károly elvállalták, hogy ezt a kérdést a Kereskedelmi Kamara, illetőleg Ipartestület útján rövidesen rendezni fogják. Dr. Soós István polgármester hozzászólásában hangsúlyozta, hogy

a város lakosságának mindent meg kell tennie a légoltalmi liga sikeres működése érdekében, mivel ez mindnyájunk önvédelmének az alapja.

Varga László tanácsnok ellenőrizte a kiskereskedők faárusítását

(Nagyvárad.) Saját tud.: Matarny Imre evangélikus esperes a kisgyűlésen elhangzott felszólalásával kapcsolatban dr. Soós István polgármester utasította Varga László városi tanácsnokot, hogy a kiskereskedőknél és fűszereseknél rajtaütészerű kiszállással ellenőrizze a fának kicsinyben való kiszállítását.

A tanácsnok ma délelőtt 12 órakor tesz vizsgálatának eredményéről jelentést a polgármesternek.

A polgármester egyébként csütörtök délelőtt 12 órára megbeszélést hívta össze a fakeskedőket, akikkel a kiskereskedők fajtattalási problémáit is megvitatja.

Az ügyvel kapcsolatban a polgármester figyelmezteti az érdekelteket, hogy ha a mai nehéz viszonyok között nem bizonyulnak jó hazafiaknak s a legkisebb mértékben is visszaélést követnek el, a legszigorúbb eljárásnak teszik ki magukat.

Február 3-án lesz az állatvásár

Nagyvárad thj. város polgármestere tudomására hozza az érdekelteket, hogy a f. év február 2-iki állatvásár a közbejött Gyertyaszentelő Boldog Asszony ünnepe miatt el lett halasztva február 3-ára, keddre.

Hirdessen a Magyar Lapokban

Nehéz helyzet elé állította a riói értekezletet a Peru és Ecuador között kitört viszály

Rio de Janeiro-ból jelentik: (MTI) A Német Távirati Iroda jelenti: A riói értekezlet Eizottságai betérjesztették záró jelentéseiket. A politikai bizottság jelentése a következő határozatokat tartalmazta: 1. A záróülés elől. Az amerikai kontinens oszthatatlanságának nyilvánítása külső hatalom támadása, vagy támadással való fenyegetése ellenében. 2. A félteke védelmére vállalt szolidaritás ünnepléses megerősítése. 3. A támadónak és szövetségeseinek megállapítása. 4. Japán részéről az Egyesült Államok ellen elkövetett támadás elítélése és tiltakozás ellene. Az elítélés és tiltakozás kiterjesztése Németországra és

Olaszországra, mert ezek szolidaritásnak mondták magukat lapánnal. 5. A támadó hatalmak elleni megterjesztett egységes alkalmazása és annak kijelentése, hogy közös szolidaritás megerősítése kivéve nem veszik fel újra a kapcsolatokat azokkal a kormányokkal, amelyek hadatüzentek az Egyesült Államoknak.

A gazdasági bizottság zárójelentésben legjelentősebb pontként a tengelyhatalmakkal fennálló gazdasági és pénzügyi kapcsolatok megszakítását, valamint az amerikai államok belső gazdasági kapcsolatainak megerősítésére, a közlekedési és szállítási viszonyok megjavítására szolgáló tervet sorolja fel.

Washington többet várt a riói értekezletől

Buenos-Airesből jelentik: (MTI) Az OFI jelenti: Zamora, Spanyolország volt köztársasági elnöke svéd hajóval Buenos Airesbe érkezett.

Rio de Janeiro-ból jelentik: (MTI) Az OFI jelenti: A tengelyhatalmak brazil érdekeinek védelméért Portugáliát fogja elvállalni.

Rómából jelentik: (MTI) Az olasz lapok a riói értekezlet eredményével foglalkozva megállapítják, hogy az eredmény aligha felel meg Washington reménykedésének. Az értekezleten távolról sem sikerült megvalósítani a délamerikai államok egységes fellépését a háromhatalmi egyezmény államaival szemben. Olaszország, Németország és Japán nagy öröklődéssel figyelik, hogy az egyes délamerikai államok hogyan alkalmazzák azt a cselekvési szabadságukat, amit a riói értekezlet meghagyott számukra.

Stocholmból jelentik: (MTI) A Német Távirati Iroda jelenti: Az Associated Press rio de janeiroi értesülése szerint, mint Aranhua kijelentette a Peru és Ecuador közötti határvizsály ügyében szerdán este újra válságos fordulatot vett és nehéz helyzet elé állította az értekezletet.

GAZDASÁGI ÉLET

Az új házakban is rögzítették a lakbéreket

Rendelet jelent meg a lakbérleti kérdések szabályozásáról. Nemcsak köztisztviselők számára lehet lakást rekvirálni

A Magyar Távirati Iroda jelenti: A Budapesti Közlöny legközelebbi száma közli a m. kir. miniszterium rendeletét, mely a lakás és egyéb helyiségek bérletére vonatkozó egyes kérdéseket újból szabályozza. A rendelet új házakban levő lakások bérlet és felmondását is korlátozza. Új házakban vagyis az 1940. év január 23-iki épült házakban, azt a bért kell fizetni, amelyben a bérbeadó a ház felépítése után az első hérlővel első ízben megállapodott. Az ilyen lakások bérletét csak az 5777—1941 M. E. sz. rendelet rendelkezéseinek korlátai között lehet felmondani. A rendelet értelmében új házakban határozott tartamú lakásbérleti szerződés hatálya bizonytalan időre meghosszabbodik. A lakásrendelet az üzleti vagy üzemhelyiségekre, irodák, műterem, műhely céljaira bérlet helyiségekre is alkalmazni kell. Az üzleti helyiség bérletét a bérbeadó iparhatóság felszólítására köteles felmondani, ha a hérlő kötött fergalmu áruk árusítására nem jelöltetett ki és így az előző üzleti évben, üzleti tevékenysége körében 60 százalékkal kevesebb üzleti forgalmat ért el. A lakás cserét ellenőrzés végett a polgármesternek, illetve a községi előljároságnak be kell jelenteni. A lakás igénybevéte-

let megyei városokban, járási székhelyeken és az ötezernél több lakossal bíró községekben el lehet rendelni, nemcsak közszolgálati alkalmazottak, hanem más személyek lakásszükségletének kielégítése céljából is.

Iskolái célra azonban az igénybevétele helyére való tekintet nélkül, lehetősége van az igénybevetelnek.

Módosították a zár alá vett anyagkészletek jegyzékét

A Magyar Távirati Iroda jelenti: A Budapesti Közlöny csütörtöki száma közli a m. kir. miniszterium rendeletét a zár alá vett anyagkészletek jegyzékének módosítása tárgyában. A rendelet melléklete a zár alá vett anyagkészletek jegyzékének legutolsó kiadása óta eltelt egy év alatt szerzett gyakorlati tapasztalatok és anyaggazdálkodási helyzetünk újabb alakulásának figyelembe vételével, felsorolja azokat az árucikkeket, melyekből a rendeletben meghatározott mennyiség, a rendelet hatálybalépése napjától kezdve zár alá vétetett.

RENDELETEK A HIVATALOS LAPBAN

Budapest, a MTI jelenti: A Hivatalos Lap csütörtöki száma közli a kereskedelem és közlekedésügyi miniszter rendeletét, a közúti benzínüzemgépjárművek hajtására szolgáló benzint, szeszkeverék és motorkő kiszállításának újabb szabályozásáról.

A Hivatalos Lap csütörtöki száma kormányrendeletet közöl a közlekedési kormánybiztosok feladatkörének újabb szabályozásáról.

Engedély kell a diófa szállításához

A Magyar Távirati Iroda jelenti: A Hivatalos Lap mai számában rendelet jelent meg, amely a diófa szállítását engedélyhez köti. A rendelet szerint a kivágott diófát bármilyen módon szállítani csak szállítási engedéllyel lehet. A szállítási engedélyt, az élőfa kivágásának engedélyével együtt a Kertészeti Felügyelőség, az állami faiskolák valamint a kertművelési iskolák vezetői adhatják ki. Az erdőtervény hatálya alá eső területekről kivágott diófa szállítását engedélyt az erdőfelügyelőségek adnak.

A hideg és a hóviharak tovább pusztítanak

Ideiglenesen beszüntették a Nagyvárad-Debrecen közötti vasúti forgalmat

Budapest, a Magyar Országos Tudósító jelenti: A MÁV igazgatóságától nyert értesítés szerint az államvasutak több vonalán beszüntették ideiglenesen a forgalmat. (Többek között a debrecen-nagyvárad vonalon is.)

TOVÁBB TART A HIDEG NAGYVÁRADON

Nagyvárad. Saját tud.: Az abnormis hideg Nagyváradon is tovább tart. Csütörtökön reggel 16 fok volt nulla alatt a hőmérséklet.

EGÉSZ KÁRPÁTALJAN SZUNETEL A TANÍTÁS

Ungvárról jelentik: (MTI) A hóviharakra és szokatlan hidegre való tekintettel egész Kárpátalja területén szunetel a tanítás az elemi és középiskolákban február 4-éig.

HALÁLOS ÁLDÓZATOKAT KÖVETEL A RENDKÍVÜLI HIDEG

Pécsről jelentik: (MTI) Kincses Katalin 35 éves kőényi cigányasszony, Kenyeres Jánosné napzám-összonty szerdán késő este együtt indultak hazafelé. Közben valószínűen megpihentek és az út szélén esonttá fagytak. Kedd délután Köblös Józsefné 23 éves, Kiss Lukács Józsefné 33 éves és Kovács Józsefné 40 éves vasasi asszonyok és az utóbbinak 12 éves fia nagy csomagokkal érkeztek Pécs felé, de vasas község határában megpihentek. Egy csendőrrjárőr bukkant rájuk, amint eszméletlenül feküdtek a földön. A közeli órházba vitték őket, a három asszonyt azonban már nem sikerült életre kelteni. A fiú életre keltett, azonban állapota életveszélyes. Egy cigánytársaság a böködi erdőben nagy tüzet rakott és annal melegegett Dévai Jánosné cigányasszony szoptatni kezdte csecsemőgyermekét. A rongyokba bujtatott csecsemő anyjában esonttáfagyott.

H I R E K

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
NAGYVÁRAD,
SZILÁGYI DEZSŐ-UTCA 5 SZÁM.
Telefon: 12-27.

ELŐFIZETESI ÁRAK: Egész évre 30
félre 15, egy hóra 2.50 pengő
Postatakarékpénztári csekk számlánk
száma: 72.301.
Készíteteket nem adunk vissza.

AZ ACTIO CATHOLICA NAGYVÁRADI VEZETŐSÉGE felhívja a katolikus egyesületi vezetők figyelmét arra, hogy a székesegyházi gyűlés február 3-án, kedden délután 5 órakor lesz a Katolikus Kör gazdasági hivatalában. Hangsúlyozottan kérjük, hogy ezeken a gyűléseken minden egyesület képviseltesse magát. Kérjük azt is, hogy az egyesületek lehetőleg erre a gyűlésre készítsék el tagjaik pontos címtárát, s azt adják át az Actio Catholica vezetőségnek.

Hitler magas kitüntetést adott Galland ezredesnek. Berlinből jelentik (MTI) A Német Távirati Iroda jelentése szerint Hitler magas kitüntetést adott Galland ezredesnek a tölgyfa-lombbal díszített vaskereszt lovagkeresztjéhez a kardokat adományozott.

Az erkölcsöt kötelezővé tették a francia iskolákban. Vichyből jelentik (MTI) A középiskolai oktatás nemrégiben törvényerővé emelkedett módosítása a tantervet új szemlében lényegesen átalakította. A legfontosabb újítást az erkölcsöt a középiskolák tanrendjébe való szerves beillesztése alkotja. Az erkölcsöt oktatása a jövőben rendkívül fontos helyet foglalt el a középiskolák tanrendjében.

HAZAUTAZOTT A FINN LOTTAK VEZÉRE. A Magyar Országos Tudósító jelentik Budapest előkelő finn vendége, Fanny Loukonnen aszony, a finn Lották elnöke, gazdag és ünneplésekkel teli programja után szerdán a Keleti pályaudvarról elutazott. Búcsúztatására megjelent a finn követ vezetésével a finn követség több tagja, a vendéglátó Egyesült Női Tabor elnöke, vitéz Kereszt-Fischer Ferencné, valamint a tabor több vezető hűbirtokosja, akik meleg szeretettel vettek búcsút a finn Lották vezetőjétől. Fanny Loukonnen aszony íméltelen megköszönte a rendkívül szíves magyar vendéglátást és kijelentette, hogy felejtethetetlen lesz számára a budapesti látogatás.

Belgrádban a hideg miatt nem lesz nappali villanyáram. Belgrádból jelentik: (B. T.) A szerbiai német főmegbízott, a szerb sajtó és a belgrádi rádió úján felszerelést intézett a lakossághoz. A rendkívül nagy hideg és hófúvásokra, valamint az ezzel kapcsolatos közlekedési és szállítási nehézségekre való tekintettel elrendelt a fűtő, tüzelő és világítási anyagokkal való legnagyobb mérvű takarékoskodást közli, hogy január 28-tól kezdve Belgrádban nem lesz nappali villanyáramszolgáltatás.

Tájékoztató és panasziroda a közellátási hivatalokban. Budapest, az Új Nemzedék írja: A közellátásiügyi miniszter elhatározta, hogy a gyors ügymenet elősegítése érdekében tájékoztató és panaszirodát rendeztesen Akinek a közellátásra panaszja vagy ezzel érintkezendő ügye van, forduljon akár személyesen, akár írásban vagy távbeszélőn a közellátási hivatal panaszszolgálatához (Budapest, V. Széchenyi rakpart 6.)

A nagyvárad Baross Szövetség elnöksége február 3-án este 7 órai kezdettel választmányi ülést tart. Az elnökség kéri a diszelnök, társelnök és alelnök urakat, hogy mindnyájan jelenjenek meg a szövetség helyiségében.

A Baross Szövetség műsoros estélye iránt, amely január 31-én fog lezárni, városzerte napról-napra fokozódik az érdeklődés. Előreláthatólag ez lesz a farsang egyik legkiemelkedőbb társadalmi eseménye, annál is inkább, mert az estélyt a keresztény magyar társadalom nagy összefogásának jegyében tartják meg. A műsor is nagyérdekesnek ígérkezik, mert a Turul Szövetség művészei több érdekes számmal fogják emelni annak színvonalát. Minden Baross-tagnak jelen kell lennie.

A februári petroleumjegyekre csak 2 liter petroleumot adnak ki. Nagyvárad, th. város közlekedési ügyosztálya 827-1942 k. e szám alatt a következő hirdetményt adta ki: A város közlekedési hivatala tudomására hozza az érdekelteknek, hogy a rendelkezésre álló petroleumkészletek lecsökkentett voltára való tekintettel a folyó évi január és február hónapra esedékes petroleum jegyekre a mai naptól kezdve csupán 2-2 liter petroleumot fog kiszolgáltatni. A petroleum elosztókereskedők által beszolgáltatandó jegyek használatképpen csupán 2-2 liter értékkel számoltatnak el.

A nagyvárad Katolikus Dolgozó Leányok Szent Ágnes Csoportja február 1-én, vasárnap délután fél 5 órakor jótékonycélú farsangi előadást rendez az Orsolya zarában, melyre ezután hívjuk meg az érdeklődőket.

A Nemzetvédelmi Kereszttel kitüntetettek névsora a Hivatalos Lapban. Budapest, a Budapesti Értesítő jelentik: A Hivatalos Lap január 29-iki száma közli a Nemzetvédelmi Kereszttel kitüntetettek igen hosszú névsorát.

Bányamunkáshiány miatt felemlik az amerikai bányászok munkaidőjét. Genéből jelentik a MTI: A Német Távirati Iroda jelentik: Az amerikai munkaügyi miniszter kijelentette, hogy a munkaerők hiánya az általában megállapított 48 órás munkahét felemlését teszi szükségessé.

Meghalt Czákó Adolf műegyetemi tanár. Budapest, a Magyar Távirati Iroda jelentik: A magyar műszaki világ és mérnöktársadalomnak ismét gyászja van Czákó Adolf műegyetemi tanár, a műegyetem volt rectora, magnificusa és tiszteletbeli doktora, szerdán 82 éves korában elhunyt. Temetése a Székesfőváros által adományozott díszsírhelyen pénteken délután 3 órakor lesz a József Műegyetem csarnokából.

Rendelet a községi alkalmazottak illetményeiről. Budapest, a MTI: A Budapesti Közlöny csütörtöki száma közli az 550-1942 ME számú rendeletet, a községi hivatali állásokra helyettesekként, ideiglenesen kirendelt alkalmazottak illetményeiről.

Végzetes hely Gibraltár — az angol repülők számára. Tangerből jelentik (MTI) A Stefani Iroda jelentik: Gibraltárban egymást érik a repülőgépszerecséltelenségek. A múlt napok folyamán három brit bombázó gép fogott tüzet leszállás közben. A gépek vezetőit halva szedték ki a roncsok közül.

Felhívás a cipésziparosokhoz. Kérjük azon cipésziparosokat, kiknek birtoklás van a birtokában, hogy legelőbb elcséjéig váltsák be, mert azután érvényét veszti. Az elnökség.

Korona Filmszínházban

A bűnös nő

Egy leány megrázó története.

16 éven felülieknek.

Farsangzáró estély. Nagyvárad tanácsa szokásos zártkörű, farsangzáró estélyt a Nagyvárad Tanítók Isten Orgonája Kórusa bemutatkozó hangversenyének kapcsán, 1942. február 17-án, farsang hétfőjén, este 8 órai kezdettel rendezi meg a Kereskedelmi Csarnok összes termeiben. Az est jóvedelmét részben az énekkar kulturalapja, részben a Vöröskereszt javára fordítják. A meghívók kibérlésére rövidesen megkezdődik, az est ismertetésére még visszatérünk.

Baross Szövetség közleménye. Felkérjük az összes vigámi tagokat, hogy tolyó hó 30-án, pénteken este utolsó megbeszélésre megjelenni sziveskedjenek.

MEZŐTELEGDEN A VONAT ALÁ ZUHANT EGY FÉKEZŐ. Nagyvárad. Saját tud. Megdöbbentő szerencsétlenség történt szerdán délelőtt 9 óra tájban Mezőtelegd vasútállomásán. Cál Ferenc 19 éves MAV fékező a mozgó szerelvény ajtájában megcsúszott és olyan szerencsétlenül esett a földre, hogy a vonat kerekai halkarját levágták. Azonnal beszállították a nagyvárad közpórházba, ahol karját amputálni kellett. A rendőrség bevezette a vizsgálatot és érintkezésbe lépett az illetékes csendőrréselle annak megállapítására, hogy a szerencsétlenségért kit terhel a felelősség.

Megalakult az Egri Norma szervezete Szilágysomlyón. Saját tud. A történelmi nevezetességű Szilágysomlyón a városháza dísztermében tartotta meg alakuló gyűlést az egri Norma. Dr. Udvarny József polgármester megvitte a szedőben megrázó képet festett arról a nyomorról, amelyen ugyan már eddig is igyekezett segíteni a hatóság, de amely gyökere megoldásra vár. A Nőegyletek segítségével és leventék felgyűjtése csak pillanatnyilag enyhítette a nyomort. Rác István és Pajor Elemér gimnázium tanárok ismertették ezután az egri Norma célkitűzéseit. Szócs Didák római katolikus hittanár és Németh Zsigmond református esperes hozzászólásai után dr. Udvarny József polgármester kimondta, hogy Szilágysomlyón megalakítják az egri Normát. Ennekké egyhangú lelkesedéssel dr. Udvarny Józsefet választották meg. Végül az értekezlet résztvevői gyűjtést rendeztek egymás között, melyet dr. Mártonfi István körházi főorvos 100 pengővel nyitott meg, s szinte kesze.

Tanestélyt rendez Bihar megye és Nagyvárad tisztviselői kara. Nagyvárad. Saját tud. Bihar megye és Nagyvárad tisztviselői kara február 7-én este 7 órai kezdettel tanestélyt rendez az Újságró Otthon összes termeiben. Ezen a tanestélyen a tisztikar tavaly rendezett ismerkedési estjét viszonozza a megye és a város tisztviselői kara.

Felkérjük a vas- és fémipari szakosztály tagjait, hogy anyagigénylésüket mielőbb átvenni sziveskedjenek.

MUNKATÁBORBA KERÜLNEK ROMÁNIABAN AZ ÁRDRÁGÍTÓK. Bukarestből jelentik a MTI: 17 árdrágító kereskedőt 1-6 hónapra munkatáborba vittek.

Sziránapróba lesz szombaton délután 1 órakor

Folyó évi január hó 31-én, (szombaton) 13 órakor (déli 1 órakor) sziránapróba fog tartatni. A sziránapróba rövid időközben 2-3-szor fog történni s a sziránapróba működésének előírt kibérlésére szolgál. Ezen sziránapróba alatt sem a hatósági szolgálatra beosztottaknak, sem a közönségnek tennivalója nincs.

Légmentes parancsnok.

A Legényegylet tevékeny szervezési munkába kezd

(Nagyvárad.) A kat. Legényegylet — városunk nagyműltű ifjúsági egyesülete — lendületes munkába kezdett az 1942. év elején. A közelműltben tartott ifjúsági vezetőképző kapcsán és az új alapszabályok megszavazásakor elhangzott nagyfontosságú felszólalások eredményeképpen az ifjúság élénk szervezési munkába kezdett.

Bizottságokat alakítottak a különböző szakosztályok átszervezésére és új tagok toborozására. Tervezték a közelműltben tartandó szakmai továbbképző tanfolyanok rendezését és az énekkultúra továbbfejlesztése érdekében igen nagy számban vesznek részt az énekkar próbáiban is. A műkedvelő és sportszakosztály is komoly programot dolgozott ki az új esztendőre, úgy, hogy a jelekből ítélve a Legényegylet rövid idő alatt újra azt az áttűtő erőt fogja képezni a város életében, amelyet a megszállás éve alatt is képviselt.

OLASZ-HORVÁT GAZDASÁGI ÉRTEKEZLET RÓMÁBAN

Rómából jelentik (MTI) A Stefani Iroda jelentik: A horvát pénzügyminiszter vezetésével szerdán horvát pénzügyi bizottság érkezett Rómába, hogy résztvegyen az olasz-horvát gazdasági értekezleten.

Ószre elkészül az új nagyvárad tanonciskola

(Nagyvárad.) Saját tud.: Tegnap tartották meg az Iparos Tanonciskola felügyelő bizottságának ülését. Dr. Madarassy Gyula igazgató ismertette az iskola jelenlegi helyzetét. Az iskolának jelenleg 1500 növendéke van. Az ülésen elősorban az óraadók kinevezését intézték el. A régióket megerősítették s még újakat jelöltek ki. Az igazgató bejelentette, hogy az Iparos Tanonciskola új épületének munkálatait tavasszal megkezdik s az előreláthatólag szeptember elsejéig el is készül. Tiszai János javaslatára

az ülés németnyelvű tanfolyam megtartását határozta el.

A polgármester melegen pártfogolta a javaslatot és utasította a vezetőséget, hogy lépjenek érintkezésbe ebben a kérdésben Vidor Jenővel, az Iskolánkülvilági Népművelési Bizottság titkárával.

SZÍNHÁZ

Miért van szindarabválság?

A százéves magyar színműirodalmat a XX. század elején Bus-Fekete kód borította be

Este kíváncsian beülünk a színházba és érdeklődéssel várjuk, milyen új ötleteket, gondolatokat, milyen új témát hozott a szerző, akit a színház kommunikációja az égig magasztaltak. És ahogy pereg az előadás, ahogy múlik az idő, úgy alkonyul be érdeklődő szívünknek, kíváncsiságunknak, mert a legtöbb új darab mélységes esalódást jelentett az óz óta csaknem minden komoly színházbajáronak.

Ha nem olvassuk a pesti és a vidéki lapokban, láthatnánk a Szigligeti Színház műsorán is, hogy milyen nagy darabhiány van. A színgazgatók verejtékező állítanak össze egy-egy betűműsort, hogy úgy, ahogy, ki tudják elégiteni a közönséget, — mert igenis, a közönségnek kell a színház. Mesebeszéd, hogy a film megartott a színháznak. Nagyváradon és a visszatért területeken talán, az első hónapokban, tényleg ártott valamit a film. Hiszen évek hosszú során át nélkülözöttük a jó magyar filmeket, természetesen tehát, hogy a közönség valóságos rávetette magát a magyar filmekre és ezt megérezték a színházak, megérezte a Szigligeti Színház is. De ez az időszak már elmúlt. A színház válsága rövid ideig tartott, mert az olcsó, tisztviselőbérletes előadásokon láthatjuk, hogy igenis, kell a színház, ha nincs is mindig pénz drága premierbérletre, kell a színház, ha az jó és nívós.

Tudják ezt a színgazgatók is, tudják, hogy a közönség igényeit ki kell elégiteni. De miből, ha nincs jó darab?

A színház válságát követi most a szindarabok válsága. És ez a kettő szervesen összefügg, mert hiszen szindarab nélkül nincs színház és mit kezdjen az fró szindarabjával, ha nincs színház, ahol azt előadják?

A magyar színműírás nem nagyon régi, alig száz éves. Kisfaludyt a zseniális Szigligeti követte, aki, mint tudvalevő, egymaga ki tudta tölteni népszínműveivel egy színház egész műsorát. — aztán fellépett Csiky Gergely, akik iskolát teremtettek a magyar népszínművel. A múlt század derekán és a századfordulón vette kezdetét a magyar színpadi irodalom nagyobb lendülete. Hercegh Ferenc, Berceik Árpád, Gárdonyi Géza törtek új utakat színműirodalmunknak. A Nemzeti Színház mellett a Veszprémi és a Népszínház pedig operettekkel emelték európai színvonalra színpadi irodalmunkat.

Természetesen, hogy bizonyos körök felfigyeltek arra a konjunkturára, amit a színházi siker jelentett. Megalkultak a színházi ügynökségek és a zsidó Marlon Sándor, majd Ince Sándor megalkotották azokat a klikke-

ket, amelyek erős kordont vartak a színházak körül, betörték a színgazgatói irodákba, elfoglalták a dramaturgok és rendezők helyét s valóságos kisajátították maguknak a pesti színházakat. Molnár Ferenc és Bus-Fekete Laszlo s Gábor Andor jártak legelől, akik az Operaház és a Nemzeti Színház kivételével az első világháború alatt már szinte korlátlanul alkottak minden magyar színpadon és szép-hangzusu magyar nevek alatt húzódtak meg a budapesti zsargon képviselői. Irhatott bármilyen remekművet keresztény író, az egymásközötti összefüggő színházi cézárak szoros gyűrűjén át nem törhetett. Így aztán, lassan, de biztosan, kedveszegen elhallgatott a keresztény magyar színpadi irodalom is és most sem képes még lábrakapni, amikor már nagy szükség lenne arra az új egészséges és életképes magyar színpadi irodalomra, amely

blőd operettek helyett színes és hangulatos, életteli zenés műveket, korszerű drámákat és irodalmi szinten mozgó vígjátékokat tud alkotni. Ez az elterjedt irodalom azonban még ma is az ismeretlenség homályában szunnyad.

Budapesten lámpással sem lehet igazán jó magyar darabot találni. A vidéki nagy színházak pedig egyre-másra ösbemutatókkal kísérleteznek és mint tapasztalható, nem is bírják. Kassán, Debrecenben, Szegeden, Nagyváradon igen szép sikerrel adtak már elő ugynevezett helyi szerzőktől, ösbemutatókon többé-kevésbé jó sikerült alkotáásokat, de ezek a színpadi művek soha pesti színpadra nem kerülnek, mert a fővárosi színgazgatók ma is levéllevelegetik a vidéket.

Új levegőre és új irányra van szükség színpadi irodalmunkban.

Nem elég az, ha a színgazgatók a vidéki várják" színpadi irodalmunk fellendülését. Nyissák is meg a pesti színházak kapuit a "vidéki" örök előtt. Egy ügyes kísérleti színház erre kíváncsian alkalmas volna. Ha ott beválnak a "vidéki" szerzők darabja, átkerülhet a nagy színházakba. És megoldódik a régóta vajdó szindarabválság.

Tessék megpróbálni. (H. Ö.)

Tökés Anna a „Kaland“-ban

Tökés Anna művészetének különös része van abban hogy Máray Sándor mélyértékű színműve, a *Kaland*, az irodalmi elismerés mellett oly nagy közönség-sikert is aratott hogy már a 350-ik előadást is elérte a Nemzeti Színház Kamaraszínházában. Ő alakította az egyetemi tavár feleségének nehéz szerepét s ő játszotta azt estéről-estére hónapokon át anélkül, hogy veszített volna a közvetlen átélés frissességéből. A dikció elevenségéből és meggyőző erejéből. Szinte már legendás híre van ennek az alakításnak s érthető, hogy szerda este Tökés Anna vendéggjátéka alkalomával zsűfölség megtöltötte a közönség a Szigligeti Színházat Máray művének előadásán.

A Nemzeti Színház nagy művésznőjének játéka a darabnak olyan mélységeit juttatja kifejezésre amelyek más alakításokban alig érzékelhetők. Megjelenésének szépsége, beszédének finom ár-

nyalatai, kedélyének gazdagsága s az átérzés ereje lenyűgözően hatottak s a közönség lélekzetét viszafojtva kísérte a második felvonás nagy jeleneteiben a szerencsétlen asszony tragikumának kialakulását. Egészen egyszerű eszközökkel, tisztán a lélek forró kisugárzásaival éreztetni a boldogság-keresés s a testi és lelki összeomlás megrázó drámai mozzanatait s minden mondat minden tagléjtés különös értelmet nyer az ő interpretálásában.

Az orvosnő szerepében egy másik vendégművésznő *Budaházi Magda* a debreceni színház tagja lépett fel s rokonszenves, nyugodt alakításával szép sikert aratott.

Az előadást végignézte Kiss Ferenc is, aki ma este Tökés Annával játsza a „Ki a harmadik“ című dráma két nagy szerepét.

(*)

Színházi iroda közleményei:

Kiss Ferenc és Tökés Anna fellépése a Szigligeti Színházban

A színház heti műsorának kimagasló eseménye lesz a ma esti *Ki a harmadik?* előadása. A budapesti Nemzeti Színház illusztris művészei Begovic Milán színművében olyan művészi teljesítményt nyújtanak, amely feledhetetlen élmény marad mindazok számára, akiknek alkalmuk lesz ennek a két kivételes tehetségű, nagy művészek vendéggjátékban gyönyörködni. — Mérsékeltan felelt helyárok.

Pénteken este premier bérlet keretében mutatja le a színház az idény legnagyobb sikerű opereti-ujdonságát, a *Fityfiritty*-et, Jurik Ica felléptével. Halász Rudolf mulattató szövegekönvélhez a pompás, melódia-dús muzsikát *Buday Dénes*, a kiváló zeneszerző írta. A *Fityfiritty* előadása 3 órás kacagó orkán lesz s a nézőtérén állandó lesz a derűség. Fővárosi kiállítás. Teljesen új előadás. Beszélő és szövegírók. A

Fityfiritty előadása Sármágy Miklós rendezésében elsőrendű szereposztásban kerül színre Jurik Ica fellépésével. További főszereplők: Radnóthy Eva, Bartók Julia, Telek Ica, Tanay Emil, Solymosy Imre, Márky Géza és Berengh Béla. Szenczácós táncok. Szombaton este tisztviselőbérletben kerül színre a *Fityfiritty*.

HETI MŰSOR:

Csütörtök este: *Ki a harmadik?* (Kiss Ferenc—Tökés Anna).

Pénteken este: *Fityfiritty*, prem. bérlet.

Szombaton este: *Fityfiritty*, tisztviselő bérlet.

Vasárnap délután és este: *Fityfiritty*, Rendes helyárok.

Kávéházakban és vendéglőkben kérjük a Magyar Lapok at.

Határátlépők a törvénszék előtt

(Nagyvárad.) Titott határátlépés miatt négy vádlott ügyét tárgyalta a nagyváradai törvénszék büntetőtanácsa. Csorba Bara Axim hájói jómódu földműves két esetben lépte át engedély nélkül a határt, amiért a bíróság 100 pengő pénzbüntetésre ítélte. Rab György rontói munkás munkakeresés céljából szökött át Romániába ahol Brassóig utazott, de elhelyezkedést eholsem talált. Visszatérőben a határőrök elfogták és az ügyéségi fogházba kísérték, majd a megtartott főtárgyaláson a bíróság 1 hónapi fogházra ítélte.

Toronyi Gábor nagyalmási földműves engedély nélkül lépte át a határt. 14 napi fogházra ítélték. Csorkás Mihály betfiai földművest ugyanezért 40 pengőre büntették. Gróza György és Gánya György ugyancsak betfiai földművesek pamutot vásárolni mentek át Romániába engedély nélkül. A törvénszék mindkettőt egy-egy hónapi fogházra ítélte. Valamennyi ítélet jogerős.

APRÓHIRDETESEK

Apróhirdetés szavanként 14 fillér, Álláskeresőknek 25 százalék engedmény

Lakás

Kiadó egy burorozott parkosítás utcai szoba, Lukács György-utca 26. 940

Adás-vétel

Öltözködni jól és olcsón csak Molnár használt férfiruha üzletéből lehet. — Bémer-tér 1. (udvarban). Magas árakat fizetek használt ruháért. 810

12 személyes kihuzható díofa ebédle asztal, négy szék és íróasztal eladó. Szent János utca 25. Bach. 933

Csepőkazán kedvező fizetési feltételekkel eladó. Árpád vezér-ut 62. 937

Külfüldéle

Könyveit rendbehozom, lezaram, megnyitom. — Oráskönyvelést, levelezést, könyveléstaniást vállalom. Bornstein, Szechenyi-tér 1. 932

Két fiatal ember 80 pengőért teljes ellátást kaphat. Rákóczi ut 29. ajtó 3. 942

Kitünő házikoszt olcsón kapható, — Mátyás étterem, Szilágyi Dezső-u. 5. 835

Tisztviselő ahonoma ebéd, vacsora olcsón Mátyás étteremben. Szilágyi D. utca 5. 835

Allást nyec

Keresztény irodakisszony megfelelő iskolai képzettséggel felvétetik a Musica cégnél, Rákóczi-ut 11. 941

Laplilcrától Külváros és Össittelepre fix- és jutalékkal felveszünk. Össittelepen lakó előnyben. Jelentkezés a kiadóhivatalban.

Két perfekt gyors- és gépirónét azonnal felveszek. Cím a kiadóban. 939

KIADÓTULAJDONOS: SZENT LÁSZLÓ-NYOMDA R. T.

Fő- és felelősszerkesztő: Dr. Paál Árpád. Felelős kiadó: Dr. Scheffler Ferenc. Szent László-nyomda RT igazgatója

Készült a Szent László-nyomda r. t. körforgógépén, Nagyvárad, Szilágyi Dezső-utca 5. szám.

Keresztény magyar

keresztény

magyarnál vásárol